

ANTONI VIDAL FERRANDO

Escriptor

Plenitud Es reconeix deixeble de Bernat Vidal i Tomàs i de Blai Bonet, però ha fet el seu camí. Amb més d'una vintena de llibres publicats, entre poesia i prosa, el seu poble de Santanyí ha convocat un premi de narrativa amb el seu nom. I té nou poemari. És feliç

“Si no ets capaç de mirar una rosa, no podràs veure l'Univers”

CRISTINA ROS

Fa poc que Antoni Vidal Ferrando (Santanyí, 1945) va corregir les galeades del seu nou llibre de poemes. *Aigües desprotegides* ja és a la venda, dins la col·lecció *Jardins de Samarcanda* (Eumo Editorial). Quan encara recull les bones crítiques del seu últim llibre de narrativa, *La ciutat de ningú* (Editorial Meteora, 2017), i ha començat a treballar en una altra novel·la, que serà la cinquena entre més d'una desena de poemaris, a Santanyí acaben de convocar la primera edició del premi de narrativa en català que porta el nom d'Antoni Vidal Ferrando. Es donarà per Sant Jordi. Quan se n'hi parla, es nota la il·lusió que li fa en la seva mirada.

Què significa per a un escriptor com vostè que, en plena producció literària, el seu poble creï un premi de narrativa que porta el seu nom? Estic molt content. Miri, quan ets jove, somies que et coneguin a Barcelona, a París o a Nova York, però amb els anys entens que si no t'estimen al teu poble, no paga la pena que t'estimin lluny. Tota la meua vida m'ha acompanyat la sensació que no sabré fer prou bé les coses; l'escriptura ha estat, és, un repte difícil per a mi. Bernat Vidal i Tomàs, el meu mestre, em va infondre l'auto-crítica, em va ensenyar a no creure'm el que sé, així que tinc la necessitat d'anar perfeccionant fins a l'esgotament. Un altre mestre, també del meu poble, de Santanyí, Blai Bonet, em va contagiar l'ambició literària. I així ho crec i ho poso en pràctica: cal escriure des de la humilitat però també amb una passió immensa. Escric per a mi, necessito explicar-me les pors que tinc, les preocupacions, les passions, posar ordre als meus pensaments. Escric perquè ho necessito, però no seria franc si no digués que poder compartir-ho amb els lectors o qualsevol petit reconeixement em fan feliç.

Escriure és patir, per a vostè? Potser no ho diria així, però sí que li puc dir que per escriure es pateix com per pujar una muntanya. Mentre pugues, sues, alhora que ets feliç en el camí. Per fer una cosa bé, la que sigui, i també per escriure, hi has de dedicar la vida. Es requereix constància, tossudesia i superar les insatisfaccions. Quan tinc la idea d'un llibre el visc obsessivament les 24 hores del dia. Treballo tant com puc i soc molt lent, però passa a passa, com quan pugues la muntanya, aconseguies arribar.

Que valori més l'estimació del seu poble que no la que arribi d'altres indrets més llunyans, per grans que siguin, lliga molt amb la seva tasca literària d'observar i contar allò que és més proper. Amb l'exemple de Blai Bonet, he mirat i miro el meu redol per entendre el món. Crec que si no ets capaç de mirar una rosa, no podràs veure

l'Univers. I això no és localisme, que és l'antítesi de la literatura. Vol dir que quan escrius, encara que ho facis sobre el teu redol, has de bategar amb el cor del món. Quan parles dels carrers de Santanyí, has de tenir presents tots els carres del món.

Com es viu la literatura catalana des de Santanyí?

A mi m'ha anat i em va molt bé viure-la des de Santanyí, des de fora dels centres de gran activitat literària, perquè a dins em desassossego. El món literari està tan manipulats com la política, és ple de noms ultravalorats i també de noms infravalorats, a vegades només depenent de com es moguin.

Com definiria *Aigües desprotegides*, el poemari que ja és a la venda? Hi manté la seva veu crítica?

Aigües desprotegides és un dietari poètic on, amb poemes breus escrits en prosa i altres amb l'estructura tradicional, reivindico la memòria, l'amor, el diàleg amb els grans mestres de la literatura i també la resistència davant tants abusos del poder. I sí, a mi la crítica em neix de dins. Sempre m'he rebel·lat contra les injustícies, contra les manipulacions constants a què ens sotmeten. Els abusos dels poderosos sempre m'han provocat una gran indignació. Ara bé, com a escriptor has d'anar amb molt de compte, perquè no en pots fer un pamflet. A més d'això, soc molt conscient que escric amb una llengua perseguida, marginada, cosa que també contribueix a fer que hi hagi aquesta rebel·lia, aquest esperit de resistència i de denúncia.

A la seva última obra en prosa, *La ciutat de ningú*, hi tornen a aparèixer la Guerra Civil i el franquisme. Per què hi torna una vegada i una altra?

El franquisme i la Guerra Civil són obsessions a la meua obra i ho són per la seva vigència. El franquisme és ben viu i, de fet, els seus hereus encara governen Espanya. Ara se'n fa molt evident, però fa anys em deien que era un exagerat: tot hom parlava de la Transició, d'una etapa de dictadura ja superada. De cap manera. Jo sempre n'he estat conscient, fins i tot el meu primer llibre de poemes, *El brell dels jorns*, publicat el 1986, neix de la seguretat que tot això de la Transició era una farsa. ¿Com podíem fer una transició amb la mateixa gent que abans va ser part i ferma defensora de la dictadura?

Vostè, que ha estat docent fins a la jubilació, ¿què en pensa de les acusacions d'adoctrinament a l'escola? Els que acusen d'adoctrinament són en realitat els grans adoctrinadors de sempre, que voldrien seguir adoctrinant i segurament tenen més dificultats per fer-ho. —

Antoni Vidal Ferrando acaba de publicar un nou llibre de poemes, *Aigües desprotegides*, a la col·lecció *Jardins de Samarcanda*. ARA BALEARIS

“Amb els anys, entens que si no t'estimen al teu poble, no paga la pena que t'estimin a París o a Nova York”

“La Guerra i el franquisme són obsessions per a mi. Els seus hereus encara governen Espanya”